

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoju móony
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne daj;
Džěń pak swjaty
Dušl daty,
Wotpošć ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew će!
F.

↳ Sserbske njeđželske lopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knihiczišćežerńi w Budyšćinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Na Misericordias Domini.

Efeš. 6, 1—4.

W tychle dnjach móžesche čyrjódki psched šhulemi stejo widžecž; to běchu maczerje se šwójimi małymi na jich přenim pucžu do šhule. Dubosny napohlad te džěčatka na šwójim přenim pucžu won, přenje stopki do čezkeho žiwjenja šwažo. Rať wjele je maczerńa ruka a nanoma lubosć hacž šem ša nje čžinila! Wono je a woštanje něšćto wulke prawe šwójbne žiwjenje. A hdyž čžył šwójbu š nēcžim pschirunacž, dha pschirunaj ju se šahrodu š pěknymi kwětkami, k debjenju a k čžescženju pschi našchim žiwjenju. Praj:

Našch dom dhrbi čžestna šahrodka Knjesowa bhečž.

Wopomńe to, džěčzi a staršchi! Šswjaty japoschtol napomina: Wy džěčzi, budžće pošluchne šwójimaj staršchimaj w tym Knjesu. Pošluchacž maja wulžy, pošluchacž maja mali! Šral a jeho šastojnižy steja w čžesczi džerženi wošrjedž pošluchnych poddanow. Wojeřšy wo džerjo, hlaj na čžole wojšćow, korpsow, regimentow štejazy, kóždy džěłł, kóždy muž na pschikašnje kěžbuje. Nan je wot Boha ša wodžerja poštajeny, tež macž, š bóle miłym šłowom k džěčžom rěčžaza — tola w kónje čžescze! Rať šo šluchša wam, džěčzi, k nimaj horje šhladowacž, na njej kěžbowacž, wjele do njeju džeržecž. Wy džěčzi, kř k rošomej šće pschisćle, wy džěčzi, kř čžecze do žiwjenja wušćupicž, po šrošće šnano staršchimaj psches hłowu do-šahaze, tola po došćojnosći pod nimaj stejo. Wy nimacze

po tym hieč hacž šnano šće wjetšchi, šylnišchi, bóle w šhuli rošwucženi hacž woni. Šawol, Knjesowy japoschtol, rěčzi wo pošluchnosći w tym Knjesu! Ššćesćžijanska, Knjesowa myšł waš napschecžo wašchimaj lubymaj, šwěrnymaj, wěrnymaj staršchimaj napjelńej. To je jedyn tych najkrašnišćich ššćesćžijansćich darow našch dom, ta šahroda Knjesowa. W pošhanšćtwje, kať hubenje a hrošnje je w tym nastupanju. Čži staršchi a štari ničžo njepła-čžazy, čžim dale, čžim bóle na boť šćžisćeženi, wysćhe na šwěcze! „W tym Knjesu!“ wulke šłowu psched staršchimaj w ššćesćžijansćtwje!

Ššlyšćež jo, staršchi! Njes štarymi Šrichami, hewal wošebnym a šdžěwanym ludom, běšće wašćnje, šo buchu tam šklabusćke džěčžatka do něštajeje hlubiny čžisćane. Šóhanjo holecžki, kř ša pošne njepłačža, wušćajeja, šo wošhe pod njebjom, šnano psches džiwje šwěryata, kónž wošmu. Wy staršchi njes nami, wšćicze prawje wašćich šynow a wašće džowki na šwoju wutrobu! Maczerńa wutroba je tola šćajnje čžescž a šhwalbu mēla! Njeh kať je a woštanje! Tež wy macze po šwójim wašćnju džěčzi jako Boži čžestny dar a wam dowěryeny pošklad šebi wažicž. Šawol praji: Wy nanajo, njewabcze šwoje džěčzi k hńewej. Wocžehńež je w napominanju k temu Knjesej. Druhdy šo widži, šo je staršchimaj džěčžo pať ša pschiboha, kotryž šo we wšćem pošlucha, pať ša wobčezny šćaw šwójby, kř je wysćhe! A kóždy wot naš šebi to šapřšaj: Niž šo napschecžo džěšćžu pschěncž, jo niž pleń-čžicž, ale tež niž štorkacž, šo wono hórćosć šacžuje.

Dzeczó dyrbi ł nanej a maczeri polnu dowëru męcz. D szto by doscz szetpliwu, łahodny, mudry a prawy nje-rosomnym a woczehnjenja potrebnym byl! Szto by, łaz wonkach Boze mile plonczo a roba a deszcz ł rosczenju pschithadza, łaz czišche ł rosczenju a rošwivanju swojich rostlinkow w Bozej łahrodze, to je teje mlodziny, łobu pomhał a pluził! Jako łamny wulki dobroczel dzeczó, łall ł mjenom, łiz bészche w Danzigu wot mészta wuwuczeny a ł dobremu pschichodej pschihotowany. Jako wón Danzig wopuszczó, jemu jedyn tych radnych knjesow rjekny: „Gdyž dyrbiłe junu łhude dzeczó wo twoje durje łłapacz, dha pomysł łebi, ło łmy to my, czi łtari radnizy ł Danziga, a njewotpokaž je.“ A łall je łak wbohe, łubjene dzeczó w czełkim czałku pschilwał! Njeje to, łaz by je czełczó? Tež łhude dzeczó łłacza psched Bohom. Njedopomniš ło, ło łon Knjes łam rjeknje: Sztož jene łajke dzeczó łorjewošnje w łojim mjenje, łon wošnje mje łorje?

„Czełcz łwojeho nana a maczer, to je ła přenja łasnja, łiz łlubjenje ma“, ty dzeczó a mlody! Daj ło wabicz! Łak wjele łtaj nędny nan a macz łebi łuboszczijwe łlubiloj, ło byščaj łebje wabiloj a ł łebi czałnyłoj, łak wjele ła łebje woprowałoj! Něž pschilneš wopor dzała łimaj, łnano maczeri, łiz we wójłkim czałku łama łteji! Ty dżowka, cził wšcho dwojny łwërneje, łdyž łyn w łolu łteji! Se-li je ładny czał łażny a wulki, dha nęczilšchi! Wonkach ło wo wółznu łemju bédža. A ty domach łłyšch, łchtož je we łchtwórtrej łasni łrajene: „Ło ło czi łderje łóndže a ty dolho žiwy łudžesh ła łemi.“ łsrael-łtemu łudej je to najpředy łrajene. Ty dyrbiłch ło łame łlubjenje łerbowač. Sztož w łaršchilich łuczach łhodžo łaršchilch łraj a łemju, dom a łolo łwëru wobštara, to wot Knjesoweje ruki łaplacžene doštanje. Žohnowanje je widošnje łežalo ła domach, łdžež ło wot nana ła łyna, wot maczerje ła dżowku ładobne łmyšlenje, domjoza łmyšł, ło łłušchnošč, łoboznošč łamrëwašche. Wulki, łoje dzeczó! Nječo łóle łaschemu pschichodej nješchłodži, łacz mlodzina, łiz chze wšcho ło łwojey nješrawej łmyšłi cziłnicž, łchtož ło jej łubi, a rjeknje: „Łi ničto ničto wjažny łrajicz łima.“ Łajki nješdobny je nježki mlodženž łas byl. Łle, łako bészche něžke we wójnje a łhoni, ło bészche w łaršchilškim domje łusa łaczahnyłka, macz a łan łhoraj, dha jemu łylšy do woczow łtupichu a wón ło rošłudži, łjenješy domoj ło łłacz njedžiwajo ła to, ło bészche ł domom rošpadnył.

We wšchelakich domach je łtoro nješnate, łchto czełczó ma ła łebi! Tež łaršchey to nješnatej. Šłyšch łaru, łiz cziłitaj, a łłowa, łiz wólataj jedyn ła druheho, łaz ła dzeczó; łładaj, łak dře łan do łorcžmow łhodži, ale do Božeho doma łedy łdy! Łubi łaršchi! Njech je wášch dom łahrodka Knjesowa! Cziłitaj czišche wšcho, łchtož je ła dzeczó łnjaze! Łokažtaj ło łóždu łodžinu wërnaj, łaz Boze dzeczó, łprawnej a czełłnej! Waju ładzerženje łudže łe łylšym łbudženjom ła dzeczó. Nječziłicze pschewjele rëcženja pschi dzeczóch, ale łchtož łim łrajitaj, njech ma łódnoscz a ładno! Łamny mlody wójak bē ło, łaz bészche cziłacz, ł listom a łaschczókom wot łwojey maczerje łak pschezo łbudžil, łdžež łteješche ła łapjeržy: „Łłodł ło pschezo ł Bohu!“ Sztož dzeczó łak ł napo-łminanju ł temu Knjesey woczehnje, je łebi najwšchšcho waji a Božu łahrodku łłada.

Łamjen.

Kšchesczijan we wójłkim czałku.

Ł wubjerneje łnihi:

„Žiwjenje we łwëtłe Božeho łłowa“,

wot D. łr. łłfelda łpiłaneje,

łubym Šserbam ł łatwarjenju łodał ł.

Łist łwj. ławoła ła łłmskich 12, 21:

„Njedaj ło łtemu pschewiłycz, ale pschewił ty to łte ł dobrym.“

Knježe Šesom Kšchescze, ty łwjaty mërny łerschta, my dyrbiły ło łanibowacz, łdyž do łwojeho łwjateho łłowa łładamy, abo łwoje wobličó ł łebi łošbëłnjemy. Ty ły něž łtoro dwoj tyłazaj łët łe łwojey łubosczu a łe łwojim łłowom ła łudach dželak, a to nješku jeno łóhanjo, łotšiz w dživjej bédženju łromadu łtorkaju; to łu łež łe łudy, łotrez ło ło łwojim mjenje mjenuja, łotrez łu ł łebje ł łowemu łółłtemu a łratrowštemu žiwjenju ł łowa łarodžene. Ło łu łwoji wuczobnižy, łwoji łabludženi wuczobnižy. Woni łaložuja łwojeho ducha a wótrošč łwojich łmyšłow wóšebje ła to, łak bychu łronje ła łapscheczne łłazenje wunamałowali. — Knježe, nješastorcž łas ła łuteho czełłeho pschehřeshenja. Daj łudy łrawje łaczumacz, łdže łu pschilšle, łcził wój-łam łóž. A jeli wone łascheho łrëcha ła łola łišchcze pschestacz njemóža, dha łłahodž je łe łwojim ewangelijom. Daj łež psches łute najczëmnišche łozny w žiwjenju łudow ło łrubam łnadny a wërnosczje, ł łwojeho byčža a łwojeje wutrobny wulhadžazny, łwëczicz. D Knježe, łmil ło ład łwojim wobohim Kšchesczijanštwom! Łaj, ty Božo mëra, wulšwječ łaschey žyle byčže, ło by łasch duch ł dušchu a cžłom łjes łorołka byl ła džen pschichoda łascheho Knjesa Šesom Kšchysta. Ty chžyl łe łwojeje łozny a łrałnosczje a ł czełczó łwojeho mjenja łež wšchu łoloscž nęczilšcheje wójny łudam ł łbožu a mërej łłuzicz dacž. Łamjen.

*

W tym Knjesu łubowani cziłarjo! Ewangelij wóšamłuje dwojaki mër we łebi, mër ł Bohom a mješ cžłowjekami, „mër ła łemi“ łpëwaju łandželjo w Božey łozny, „mër łudž ł wami“, łtrowja łon Knjes žutrowničžku łano. Šesulš Kšchystulš je łam łon mër. Wot łatury mőža łterje woda a wóheł, džen a łóž łromadu pschilčž, džłłi Bóh a hřeshnik. We žylšym łwëczje njeje ničto we łebi łak wšchelatore, ničto łak nješpscheczłnišche łako Bóh a hřeshnik. Wšchitłon hřech je nješpscheczłstwo pscheczłwo Bohu. Duž je něžto Bóh ł wëczneje łmilnosczje nješłestłi rëłł wot łebje ł hřeshnikej łele łatwaril. Łonle nješłestłi rëłł je Šesulš. Łorjekta łteji Bóh, łeleka hřeshnik. Mješ łimaj łteji łnada, łale łnada je Šesulš. A njemu ło łny łłodłimy: „Bóh łudž łi hřeshnikej łnadny.“ Łak a jeno łak pschilčžetaj Bóh a hřeshnik łromadu. Dolež łehodla łny łrawi cziłneni psches wëru, dha łamny łokoj ł Bohom psches łascheho Knjesa Šesom Kšchysta. Ło je łon mër Boži, łotryž je wšchšchi džłłi wšchitłon łosom. — Duž dyrbi ł njeho łež mër mješ łratrami wurošč Czi, łotšiz łu ł Šesulšoweje wutrobny ł łowemu, łwjatemu a nješ-łachodnemu žiwjenju łajonarodženi, czi, łotšiz łu we najwšchšchim łmyšłe łłowa łratšja łcziłneni, dyrbjaja mješ łobu mër dzeržecz. Łrawe dzeczó mëra njemóža wšchak ło łe łobu wadžicz, to dže je pscheczłwo łich najšnutšłownišchemu wášchju. Dolež łak łež w łóždym Kšchesczijanštwom hřechcze łorjeł łtareho cžłowjeka łež a łolež łon pschi doscz łnohich wabjenjach łwoje dživje a łakate wotnohi do žiwjenja wón łoni, łapominaju łon Knjes a jeho łaposchłoli łiluje a mőžnje łež ł łemule mërej. Łu rëka: „Mječje

hól pschi hebi, a dzeržče mēr se kōbu. Šonče ja tym mērom pschecžimo kōzdemu a tym šwjeczenjom, bjes kotrehož nihtó teho Knjesa wohladacž njebudže. Prōzujče šo, jednotu šdžeržecž w duchu psches šwjast mēra. Šene cžēlo a jedyn duch: jako wy tež pomokani seže na jenu nadžiju wascheho pomokanja. Šedyn Knjes, jena wēra, jena kšchczeniza. Šedyn Bóh a Wóčez na š wšchitkich, kiž je wysche waš wšchitkich a psches waš wšchitkich, a we waš wšchitkich.“ — Ale bjes džiwa na nowy narod a napominanje njemōže tež najponižnišči a najšwērnishči kšchecžijan pschezo ja mēr štejecž. Š temu džē pschezo dwaj škusataj. Chze-li šo tón jedyn na kōzdy pad wadžicž, dha dhrbi tón drugi tola škōncžnje, kaž staj to tež tón Knjes a japoschtoł Pawoł cžinikoj, šwoje dobre prawo šakitowacž. Tež Pawoł dhrbi we šwojim napominanju k mērej mjesteru wostajicž. Wōn mōže jeno pišacž: „Še-li mōžno, tał wjele hacž na waš je, dha dzeržče mēr se wšchēmi ludžimi.“ — Tu nētko widžicže, kał mōže tež šwērnny kšchecžijan psches napšchecžnikow do wadžjenja pschińcž, kał mōže šo tež ponižny a fromny kral je šwojim ludom wot wadžiweho njepšchecžela do najhōrscheje a najžadławšcheje šwady, do wójny ščajnyčž. — Š lubi pschecželjo, hdyž ma nētko hižom kōzde wadženje a kōzdy prozeš ja dušche šwoje wulke strachi, hdyž šo hižom š tym w dušchi wotpocžowaze mozy cžēmnošče wubudžuja: kał potom halle we wójnje! Duž „kēdžbujče na šebje šamnyč! Wadžujče a modlče šo, šo do špytowanja njepadnjecže!“ „Njedaječe šo štemu pschewinčž, ale pschewińcže to ške š dobrym!“ — Šo bhchmy tež w tajkim bēdženju kručze štacž wuknyli, wjedžemy hebi wobras kšchecžijana we wójniškich cžapach psched dušchu.

(Pšchichodnje škōncženje.)

Bože džecžatstwo.

Romšf. 8, 14.

Chzešch Bože džecžo byčž, mój kšchecžano,
Šchcžep Šhrysta wobras do šo hšuboko,
Šo cži, kaž jemu, hrēchi hrošnosčž šu,
Čži luboščž, prawdoščž bšchcžzi we wóčžku;
Šo ty kaž postrow Boži š njebješ šy
Do šwēta hidy, hrēcha stojeny.

Nječž jeno Boži Duch tał wōdži cže,
Šo to šo w šłowach, škutkach połaže;
Budž w kōzdy cžap kaž Šbōžnik šmyšlenny,
Dha wopravdže ty Bože džecžo šy,
Kiž šbōžnosčž škōdži hižom na šemi
A š Božej hnadu tež we wēcžnosčžzi!

F.

Domjazny porjad.

Wono hodži drje šo wobkēdžbowacž, šo je wocžehnjenje w domje a nižichich ludownych wōrschtach najšwōnknišche a we wyšokich wōrschtach najkručžišche. Kał šo tał mjenowani mali ludžo hušto we šwojich rēčžach a waschijach hiečž dadža; kajki twjerdy nałožł pał w kšēžach tyčž wyšokich knježi!

Dopokas wo tym, kał kručze bē tež w našchej Šakškej a najwyschšich wōrschtach domjazny pocžinł hajeny, je domjazny porjad, kotryž bē šhurwječčž Jan Šurij II. ja šwojeho šyna postajil. Škšchich a džiwaj šo!

Šhurprynž mējesche rano w šednich štawacž, a to, kaž je wōšebje wuprajene, „š wšchitkej cžescžu a pōzcžiwosčžu“ psched šwjatnymi jandželemi a psched woblicžom Boha wšchewōyschšcheho š wērijazym „W mjenje Boha Wótza atd.“ šo žohnowacž. Na to mējesche šo prynž, kaž rēfa „pēknje, cžiscže a pšchistojnje šo dacž

šwoblecacž“. Čži pōblanszy pschi tym kšērlušch špēwachu. Šo tym dhrbjēšche prynž pschi powšchitkownej rańšchej nutrnosčži džēl-bracž, pschi cžimž by šo jedyn abo dwaj štawaj se šwjateho pišma, š wjetšcha rano jedyn š noweho, wjecžor jedyn se štareho štestamenta, k temu kručž š Lutheroweho małeho katechismuša wucžitalo. Šale nutrnosčž by šo š duchownym špēwom šapocžala a wobšamknyla. Do šwojeje štwy šo wrōcžiwšchi mējesche prynž hišcže „modlitwu wōšebje špēwacž“, a hdyž bē njedžela a šwjatny džēń, ke mšchi hiečž. Šotom prynž do wuknjenja džēšche a dhrbjēšche šašo pschi špocžatku a šōnzu tehošameho šo modlicž a špēwacž. Wōkōlo džēšacžich bēšche šchula won, a wōn šmēdžēšche šebi trochu hracž. Wōkōlo jēdnacžich k wobjedu džēšche, pschi cžimž mējesche šo, kaž dale rēfašche, wot wōšebnyčž, šemjanskich rojenkow (pažow) „š wšchelašimi špodobnyimi rošrēcženjami a powjedańcžkami šabawjecž“ dacž. — Šopokdnju bēšche modlēška hodžina, kotryž mējesche mały prynž wšchēdnje a pilnje wopytacž. Šot dweju šašo wucžba pšchidžže, a to hacž do šjoch ja ducha a wutrobu, hacž do šchtrjoch cžēlne šwucžowanja (kaž turnowanje), hacž do pjecžich šašo šchula. Šo krotkim hracžu mējesche šo kralowški šyn k wjecžeri a potom k šhromadnei nutrnosčži dwora nutsnamacž, na cžož we šwojej komorzy šwoju wōšebitu modlitwu hišcže cžinjēšche. Š dypkom 9 bu „w Božim mjenje k mērej pušchcženy“, šo by na drugi džēń šašo tōnšamny porjad džeržak a tał hižom wot mēdosčže špēwacž, džēlacž a pošluchacž nawuknył.

Šyndom džecžatkom.

Štano šahe, jako džēń šwitasche, štawaschtaj pobožny hospodar a jeho žona po nōžnym wotpocžinku. Wobaj šo Bohu džakowaschtaj ja nowy džēń a nowe mozy. Šańšche šera ščelichu pruhi do komorki, a šyndom džecžatkom ležešche we šwojich kōžkach a špachu. Duž pohladaschtaj na nje po rjadu, a macž džēšche: „Šich je šyndom! Ach, cžēžto namaj budže, je ščimicž!“ — Šał šdychowasche macž. Pšchetož drohota bēšche w kraju. — Šan pał šo pošmēwšny a džēšche: „Šlaj, njespja wšchitke šyndom tał cžišchinko? Šima jene pschi druhim cžērwjenedj licžžy, a šurpur rańšcheho njebja šo nad nimi šwēcži, šo šu rjeńšche hacž šyndom kēžējathčž rōžicžkow, — macži, to namaj połaže, šo tón, kiž rańšche šera štwori a kšchewjaze španje pōšcžela, šwērnny je a wostanje.“ Š jako nētk š komorki štupišchtaj, tam šteješche pschi durjach 14 cžrijkow, pschezo mjenišche a mjenišche, ja kōzde džecžo dwoje. Šlacž na nje hladašche, šo je jich tał wjele a pšakasche. Šle nan wotmolwi a džēšche: „Šlacži, cžoho dla pšacžējch? Ššchak šu wšchitke šyndom šwoje kulojte, špēšchne nōžki dostale, kał moškoi wo wobucže štarosčž mēčž! Šlaja tola te džecžatka dowērenje k namaj, kał njedhrbjaloj mój dowēru mēčž k temu, kiž wjazh šamōže, hacž mōžemy prošpēčž a rošymicž? Šlaj, jeho škōnzo pšchidžže! Duž čžzewoj tež mój naju džēlo, kaž wone, š wješchym woblicžom šapocžecž!“

Šał rēčžeshtaj a džēlaschtaj, a Bóh tón Knjes pōžohnowa jeju džēlo, šo mējeschtaj doščž a jeju džēcži kōbu. Pšchetož wēra wōšbēhuje wutrobu, a luboščž dawa mozy a šynšnosčž.

Wy a Ty.

Šedyn našchich nēmškich špišacželow ja lud tole pišche: Džēcži nētk drje wšchudžom šwojim štaršchim (w nēmškim) Ty praja. Čžap njeje hišcže dołho šašchōł, šo bēšche we ercže džēcži powšchitkownje to Wy škšchecž. Šacž do šchtrjēcžoch lēt šańdženeho lētštotka tola Wy we ercže džēcži nadeńdžēšch. „Šubny nano“, tał cžitash, „Šam wjele dobroho praji Šašch džakowny šyn Šjedrich“, tał mój džēd w lēcže 1836 na šwojeho wobštarneho

nana pišče, a tónle hyn žane džěcžo wjazy njeběšče, ale hižom w štyrjeczoch stejěšče a bě dostojny krajny sapóškanz. „Nje-wšmicže sa šło“, luba maczi“ atd., tať mój wuj maczeri pišče, hacžrunje běšče dobrny pjećdzěšćacž, tež 26 lět šudniški direktor.

Njedžerž to sa to, so njeměto to ničžo na šebi, hdyž džěcžo nanej Wy praji, dha w tym kětro wjazy čješčebojoscže leži hacž w Ty. Tola Ty je wščať dowěrnisče, a my wščať lubeho Boha tež Ty mjennjemy, ale to Wy je bóle čješčazje a džěczazje. Mi šo šda, so je jedyn drugeho pišči dobrnym starym čžařu tež hewať derje pytnyť, tať džěcžo k nanej a maczeri stejěšče, hdyž Wy prajěšče, a so jedyn pišči našchim čžařu hagle prawje pytnje, so hynojo starschim Ty praja. Šdyž taťle hyn pschěd nana stupiwšči s rukomaj machoze a woła: „Sa šebi šam šwoje pienjěšy šařkužu a Ty mi ničžo prajicž nimaš, a hdyž mi hiščeže wjěle prajiš, šwoje pucže du“ (ščtož šo podawa), a hdyž džowka s nohu na semju teptajo a s jědoytymi šłowami na maczeri šo da: „To Ty njewěš, to Ty njerosymiš, a to ja tola runje čžinj“ (ščtož šo podawa) — to potom žane Ty-rěkanje wjazy njeje, jeno pschěš hubušjědženje to je. To bohuzel husto došč s Ty-rěkanja wuroscže. Njeje pať tola móžno byťo, so šwojeho nana a maczeri žyľe doměrliwje Ty mjenujěš a tola tušamu pokhornoscž a poddatošč s tym šjednocžiš, kiž čži stari do Wy nuts položichu? Wščitžy, kiž to čžitaja a maja nana a maczeri abo jeneho wot njeju a šo w nastupanju čješčebojoscže a džěczazeho smyšlenja čžiščži njewjedža, njech šebi to rospomnja a k wutrobje wořmu.

Ršchescžijanski wojak.

Wo jentym wojaku čžu wam powjedacž, kiž bě w mojim měřtacžku w kwartirje. Šeho hospodať bě pobožny mužik, tola piřacž njembžěšče; proščešče tehodla wojaka, so by jeho čžyť piřacž nawucžicž. Šunu rěčješčtaj hromadže wo knihach. Wojať wucžěže knižku se šafa a šhwalešče ju jako najlěpšchu knihu.

Pobožneho hospodarja toľe šrudži, wón tehodla džěšče: „Ně — jowle šu najlěpšče knihi! žane knihi tať krařne njeřku taž biblija!“

„Šaj sa předarjow šu te knihi šhmane, ale niz ja wojakow“, džěšče wojak.

„Dha šo tola mylicže, hacžrunje šče wucženy wyschť! Biblija je sa wšchěch ludži, potajkim tež sa wojakow! — Tam džě je pucž k šbóžnosčži pošasany, kotryž je Šesuf; — tehodla dyrbi šo šoždy w bibliji wobhonjowacž. Mój pschěczelo, šlubicže-li mi, so byščeže bibliju na tajke waschnje nařožowali, dha čžu wam ju daricž.“

„Sa wščať ju njerodžu!“ Tola bě šebi rucže pschěmyšlit a čžyšče ju měcz.

„Derje, ale jeno s tym wuměnenjom, so budžecže tež pilnje w nej čžitacž a s 3. stawom Šana šapocžecž.“

Wojak to šlubi a tež džeržěšče; pschetož po 3 dnjach móžěšče wón žyť 3. staw Šanoweho ščženja s hłowny a powjedacše nětko wšcho, ščtož bě šo jemu lubiko, pschistajiwšči: „Šacž tež je to tola wěno, so je Šesuf toľe wščitko rěczak?“

„To šo wě, so je wěno, haj! šawěrnje tať je! Wščať je Šesuf šam prajit, na čžim ma šo jeho wěnosčž špóřnacž, sa tym hladajče Šana 7, 17. Š wěcže budže šo šoždy, kotryž jo šprawnje měni, pschěšwědcžicž, so je w bibliji Bože šłowo, kiž k Bohu a šbóžnosčži wodži!“

Wojak wobľědny a džěšče: „Šdyž šu to Šesufowe šłowa a niz jeno předarjowe, taž šym hacž dotal myšlit, dha mam šo s nowa narodžicž a dyrbiu pobožnje živy byč!“

„So pať byščeže šo s nowa narodžili, čžu wam dobru radu dacž: Modľeže šo k Bohu a proščeže, so by wam noweho ducha a čžistu wutrobu dať!“

To tež špomnjeny wojak čžinjěšče, pódla pať tež šebi husto bibliju wocžinjěšče, so by šo po namařanyh šłowach šadžeržak. Wšči tym pschitědže junu do Šukasch a 15. štawa a jeho wocži padžěščtej na 18. ščtucžku: „Sa čžu šo šběhnyčž a k mojemu nanej hičž!“ To bě rano šahe. Našch wyschť hnydom k šwojemu hospodarjej běžěšče, kotryž hiščeže špasče a padže jemu wokoťo šchije s placžom rjeknywšči: „Sa čžu k mojemu nanej hičž!“

„Sa čžu šobu hičž“, wotmolwi wotzucženy hospodať, a modľěšče šo tať nutrnje, so wojak čžujěšče, šajtu mój modľitwa ma a so wot teho čžařa šem wojak po Božich pucžach šhodžěšče a niz wjazy hrěšchnu drohu. —

Druřy šo jemu šmějachu, so wón wjazy wo šwětně wjěšele njerodži, ale wón wosta twjerdže pišči Šesufu, kiž jeho bě k šebi pschiwjedť, pschěš šwoje šwjate šłowo. —

Š dokelž bě wón tať nutry a pošny šwjateje luboscže pschěczimo druhim wojakam, dha šo napošľedku žadny wjazy njewěri jeho wuřměšćecž, ale wón wužiwašče čješč a dowěrenje wot wšchitkich.

T a k m ó ž n e j e B o ž e š ł o w o !

Štary džěd a maľy Šank, jeho wnuk.

Jenaj mandželikaj mějěščtaj štareho nana šastaracž a maľeho pjećšětneho šynka wocžahnyčž. Štary nan pschězo bóle štabujěšče, jeho ruzy a šoleni ščepotajčtej, wón maľo šlyščešče a widžěšče, tež njemějěšče žanyh šubow wjazy. Šdyž sa šlidom šydašče, njemóžěšče wjazy šžizu derje wobdžeržecž, wobšidowašče rub s pošiwku, a druhdy bu jemu tež něščto šařo s huby wuběžalo. Šeho šyn a pschichodna džowka šo teho grudajčtaj, a teho dla dyrbješče šo štary džěd napošľedk sa šhachle do heľe šydacž, a wonaj jemu tam jeho jědž w hornežerřkej šchlicžy dawajčtaj, ale niz do doščje, so by šwoju pošiwku prawje na ředžbu brať a ničžo wjazy njeroššidať. Tam tón štarž šrudnje sa šlidom hladašče a s jeho wocžow šo šylyšy ronjachu. Něhdy jemu s ščepotateju rukow ta šchlicžka wupadže a šo rošrašy. Duž wšoda žona šwarjěšče, wón pať ničžo njeprajěšče a jenož šdychowajšče. Wšody muž tež mjěcžěšče, ale wón štaremu nanej džewjane šortko wudžěľa; s teho dyrbješče džěd nětko jěšč. Šo šhwili pjećšětny šynk na šemi ředži, ma řuch řrjewa w ruzy a dypa s nožom do njeho. „Ščto dha tu mój šynk řjaneho džěľa?“ šo nan woprajcha. „Šortko“, wotmolwi šynk, „šortko džěľam, s teho dyrbitaj nan a macž jěšč, hdyž budu něhdy wulki.“ Duž muž a žona šhwilu na šo hladaščtaj, počješčtaj placž, dowjedžěščtaj džěda šařo k šlidu, dawajčtaj jemu wot nětko šařo šobu jěšč, tež ničžo njeprajěščtaj, hdy by něščto roššidať.

Wšchelake s bliska a s daloka.

* Šřjedu po jutrach mějěšče šo šłowna šhromadžišna Macžizy Šserbštejje w Šudnyščinje.

* Mótka Draždžanškeho šłowneho Šustav-Šdolšškeho towaršstwa w Draždžanach. Wošada Allenburg w raňškej Šrusťej je šo wot Draždžanškeho šłowneho Šustav-Šdolšškeho towaršstwa sa mótka wuřwolika. Wjěš je najpřjedny šłowny dar luboscže wot 10 000 řriwnow darika, kotryž je wulke wjěšele šbudžik. Allenburg je pod žakoštnymi wupuščženjemi ruřlich pošmow čžerpicž dyrbjaťo. Wščitke domy šu šo wurubiťe. 67 pošnje šapuščile, w 63 móžachu jenož hiščeže bydlicž. 510 lět štara žyrťej, kotraž běšče hagle s wulkimi woporami ponowjena, je šo wot Šuřow do pošwětra ššělika. Měľajka šubja bu potom sa nuřnu žyrťej wšata. Allenburg je najčžějšcho řrjěchena wořada. Dary sa šhudu hubjenu wořadu šu witane.

Zamolwity redaktor: J. Gólč.

Ciščěť a nakladnik: M. Šmoleť.